

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 10 DECEMBER.

Eene bellijdenis.

Een student van het atheneum van Brussel, het model der liberale scholen, sprak over eenige dagen als volgt: « In onze klassen bidt men niet, men maakt zelfs het teeken des H. Kruis niet; er is geen kruisbeeld, noch eenig teeken van religie. Ik ben onlangs eenen dag uit de klas moeten blijven om in mijne parochie het Sacrament des Vormsels te gaan ontvangen. Ik heb aan mijnen professor de reden van mijne afwezigheid te kennen gegeven. Ziehier wat hij mij antwoordde: « Ho gij blijft uit de klas om een kaakslag van den bisschop te gaan ontvangen? Dat is belachelijk! »

Ziedaar hoe men de jongheid opvoedt in de liberale scholen! En dat atheneum van Brussel trekt duizenden en duizenden franken die wij katholieken moeten betalen. Het is schande!!!

Met groote voldoening vernemen wij zegt het *Vlaamsche Land*, dat de leeke broeder De Lavallée de liberale drukpers gaat vervolgen uit hoofde der lasteringen die ze tegen hem heeft uitgekraamd ter gelegenheid der willekeurige aanhouding waarvan hij 't slachtoffer is geweest.

Wij keuren dien maatregel ten vollen goed, want er moet een einde gesteld worden aan de baldadigheden waaraan deze drukpers zich gestadig plichtig maakt tegen de katholieken en bijzonderlijk tegen de geestelijkheid en de religieuze orders.

La compagnie pour l'exploitation des chemins de fer de l'Etat Néerlandais vient d'être victime d'un vol de trois billets de mille florins chacun et portant les numéros:

I 7241; E 5769; E 9370.

Les personnes auxquelles ces valeurs seraient présentées sont priées de vouloir bien en donner avis à M. le commissaire en chef de police de la ville de Liège.

Financieele ramp.

Men schrijft uit Brussel:

Wij vernemen op het oogenblik, dat eene vraag tot uitstel is neergelegd geworden bij de handelsrechtbank door de bank *l'Union* van Brussel. Volgens de inlichtingen, welke wij hebben kunnen inzamelen, zou deze vraag, uitgaande van de heeren Jacobs broeders en C^e een maatregel van voorzichtigheid zijn genomen in het belang van hunne actionnarissen. Onvoorzichtige en gevaarlijke werkingen, gedaan buiten wete van het bestuur door de oude gevolmachtigden te Antwerpen en aan zijn nazicht onttrokken, zouden verliezen hebben teweeg gebracht, welke niet zouden toelaten eene dividende uit te betalen. De aankondiging van nietuitdeeling zou aanleiding kunnen geven tot de intrekking der depots, het krediet kunnen overhoop smijten hebben en de Bank onvoorzichens in crisis hebben kunnen stellen. De heeren Jacobs hebben verkozen vooruit te zijn; zij hebben eenen uitstel gevraagd en gaan eene algemeene vergadering beleggen van de actionnarissen, ten einde hen te raadplegen over de toekomst der werkingen. Alles doet veronderstellen, dat de herneming van de diensten der Bank zich niet lang zal laten wachten. Te dien einde zijn er reeds ieverige onderhandelingen gedaan door eene groep belgische en fransche gestichten, gevormd onder de bescherming van het huis Fould en C^e en het escompt-kantoor te Parijs.

6 ure 's avonds.

De beurs is gansch in opschudding, ten gevolge der ramp van de Bank *l'Union*. Volgens de inlichtingen, welke wij hebben kunnen inzamelen, zou de positie kunnen gered worden door 10 miljoen, ten voordeele van het actief; de portefeuille schijnt echter maar zeer twijfelachtige schuldbrieven in te houden. De nuncius van den Paus is, naar men beweert, eischer voor 1 miljoen; prins O^{***} zou schuldenaar zijn voor 1 miljoen.

Volgens het advies van een commissaris, benoemd om de operatiën te onderzoeken, zou men zich uit den slag kunnen redden, na stortingen, door de actionnarissen gedaan. De verliezen worden toegeweten aan Antwerpen, welk speculatiën heeft gedaan in oliën en andere artikels. De acceptatiën, gedaan door het huis op cognosementen, zouden ook tot de ramp hebben medegewerkt.

De handelsrechtbank heeft het uitstel toege-

staan. Zij heeft benoemd: rechter-commissaris, de heer Hollevoet; commissarissen, de heeren Allard, Doudelet, Devolder, advocaten, en Mommaerts, rechter bij de handelsrechtbank. In zekere groepen zegde men dat de schuldeischers niet zouden verliezen, dewijl de actionnarissen verplicht zouden zijn te betalen. Men schatte, dat de actionnarissen nog 40 p. c. zouden trekken wanneer alles zou betaald zijn.

Naar wij vernemen, zijn de heeren van Kerckhove en Penter, gewezen bestuurders der succursaal der Bank *l'Union*, van de heeren Jacobs broeders, te Antwerpen, heden nacht aangehouden, voor feiten, betrekkelijk het beheer dezer Bank.

De schuldeischers der bank *Union*, worden opgeroepen tegen woensdag 11 januari 1873, ten 10 ure des morgens, in het paleis van justitie te Brussel, om er het beloop hunner kreancen te doen kennen en te verklaren, of zij al of niet in de vraag van opschorsing toestemmen.

Men denkt in wel onderrichte kringen dat, indien alles betaald werd, er 40 p. c. voor de aktehouwers zou overblijven. De schuldeischers zullen niets verliezen. Het getal beloopt 5000. De *Echo du Parlement* haast zich er de geestelijke korporatiën tusschen te brengen. Dat moest zoo zijn. De bank is eene maatschappij in commandite met aandeelen. De *gérants*, M. M. Jacobs frères, zijn onbepaald verantwoordelijk. De aktehouwers zijn dit tot het integraal beloop der aktiën. Op die laatste uitgaaf is er slechts 200 fr. gestort. De aktiën van 1000 fr. zijnde, kan er dus een beroep op fondsen, 800 fr. per aktie, gedaan worden. De opschorsing door de Bank gedaan, zegt altijd *l'Echo du Parlement*, is ook toepasselijk op den houthandel door een der *gérants* gedreven. Men moet opletten, dat dit blad in dit alles weer partijchap wil zoeken.

Binnenland.

Men schrijft uit Hasselt, 8 december:

De dagbladen brengen ons ijsingwekkende tijdingen aan, over de overstromingen die verscheidene landen van ons werelddeel geteisterd hebben. Indien wij in onze provincie Limburg geene groote overstromingen, onwaardeerbare rampen na zich slepende, te betreuren hebben, zijn wij nogtans niet geheel bevreed gebleven. Zoo vernemen wij dat sedert zondag de gemeenschapswegen met Holland op eenige plaatsen onderbroken zijn. Van Stockheim tot aan Heppenpeert bevinden zich de weiden en landerij, langs de Maas gelegen, onder water. De correspondentie en de reizigers, die gewoonlijk hunnen weg maakten over Maastricht, moeten nu over Lanaken.

— Verleden maandag, 's avonds ten half zes ure, is een verschrikkelijke brand ontstaan in de omstreken van Maaseyck, te Visserweert, hertogdom Limburg. Men zegt dat vijf huizen en twee schuren de prooi der vlammen zijn geworden.

— Verleden dinsdag werd op het kerkhof van Robermont te Luik, zonder plechtigheid en zonder redevoering, wijlen Hendrik Sœur, zaalwachter in de Guillemiustatie, ter aarde besteld. Deze nederige bediende was de held eener belangrijke gebeurtenis, waarvan de herinnering vereeuwigd is geworden door verscheidene gravuren, die men nog aantreft te Maastricht, waar deze gebeurtenis plaats greep. Voor het gevecht van Oreye, waaraan Hendrik Sœur een werkzaam deel nam, zag hij in eene hoeve, een adjudant en een twaalf hollandsche soldaten vluchten en hij wist ze daar op te sluiten; met eenige makkers nam hij vervolgens den kleinen troep krijgsgevangenen. Later werd hij voor dit feit gedekoreerd, terwijl hij kort na het bederven te hebben, door de Hollanders opgezocht en zelve krijgsgevangenen gemaakt werd. Hij werd naar Maastricht geleid en na een kort onderzoek veroordeeld om door den kop geschoten te worden, tenzij de Belgen er in toestemden de 13 hollandsche krijgsgevangenen uit te leveren. Dit aanbod werd niet spoedig aanvaard en Sœur werd aan het peloton, dat hem moest door den kop schieten, overgeleverd. De Hollanders wilden hem nogtans niet dooden en zij beloofden hem genade als hij riep; *Leve Holland!* Sœur riep: *Leve België!* Het was dus met hem gedaan. Men begon de geweren te laden, toen eensklaps een generaal kwam aangerezen die uitriep, dat Sœur in vrijheid moest gesteld worden. Hij gaf hem daarenboven 10 gulden voor zijne reiskosten. De strijdmakkers van Sœur hadden er in toegestemd om hem te redden, de 13 Hollanders los te laten. De generaal, vernemende dat Sœur zijne genade

geweigerd had, onder de voorwaarde van te roepen: *Leve Holland!* wenschte hem geluk over zijne moedige houding. Het portret van den dapperen Luikenaar werd later in Maastricht en elders veel verkocht.

— Men schrijft uit Gent, 7 december:

Wij kunnen maar niet verlost worden van het water dat overal het hoogste peil heeft bereikt. Talrijke wegen in onze gewesten zijn sedert weken overstromd, en worden niet meer begaan, maar bevaren. Op sommige Leien Scheldedorpen zijn de dijken in het hoogste gevaar, en moeten nacht en dag bewaakt worden ten einde de overstroming van gansche dorpen te voorkomen. En zeggen, dat er voor alsnog geen uitzicht op droogte bestaat!

— Men schrijft uit Wolpen, 4 december:

Een schrikkelijk ongeluk is voorgevallen te Wolpen, in de brouwerij, bewoond door den heer Ch. Florizoone-Pauwels.

Om 2 ure in den nacht, tusschen maandag en dinsdag, trekt brouwer Ch. Florizoone naar zijne brouwerij, alwaar de ketel sterk aan het koken was, zoo sterk, dat hij dreigde los te bersten. De brouwer, 't gevaar bemerkende, roept zijnen knecht en beiden spoeden zich om het deksel af te werpen. Het deksel was op den ketel vast gespannen door een zwaar stuk hout dat recht tegen het plafond der brouwerij gestemd was. De heer Florizoone het stuk hout niet aanstonds konnende lossen door de straffe persing, stampet het met geweld los. Maar het deksel van den brouwketel wordt met zoo een geweld opgeworpen, dat de heer Florizoone van den ketel ten gronde geworpen werd, en eene zwalp kokend bier van 9 tot 12 tonnen op 't lijf krijgt.

De ongelukkige gaat vluchten, doch twee schreden gedaan hebbende, valt hij buiten kennis; het voorts uitspringende bier houdt niet op kokend hem op het lijf te loopen, van aan het gezicht tot aan de voeten...

Intusschen loopt de knecht insgelijks deerlijk verbrand, als uitzinnig in huis en buiten op straat om hulp roepen.

De vrouw van den heer Florizoone ontwaakt; het was 2 1/4; zij loopt blootvoets naar de brouwerij en zij is de eerste bij haren man. Zij kan hem nauwelijks naderen, tegengehouden, als zij is, door het nog niet genoeg verkoelde bier waar zij door moet trekken.

De heer Florizoone wordt eindelijk binnen huize gebracht en op een bed gelegd.

Toen de geneesheeren Van Guyck en Lefevre van Nieupoort, in den vroegen morgen bij den lijdende kwamen, hebben zij, na de verschrikkelijke wonden (of beter: alles was wonde, doch bijzonderlijk op den buik), ten beste mogelijk geheeld te hebben, hem de Sacramenten der stervenden doen bedienen. Er was inderdaad niet veel tijd te verliezen, want de heer Florizoone is om 4 ure namiddag, zijn knecht vandaag om 7 ure 's morgens, overleden.

Welk droevig geval voor vrouw en kind! de heer Florizoone was nauwelijks 4 jaar getrouwd hij had eene brouwerij, die veel te doen had, en daarbij was hij van eenieder geacht en bemind.

— De waters der Maas blijven altijd klimmen. Men vaart met booten over de quai de Rome.

Te Diñant heeft de overstroming sedert twee dagen buitengewoone proportiën genomen. De straten dezer enge en lange stad zijn in vaarten hervormd, waarin men met booten vaart. Ondanks dit alles zijn bijna allen in hunne woningen opgesloten.

De rijke familiën getroosten zich nog al over dezen onverwachten toestand, doch het zijn de armen, die het meest lijden.

— Men schrijft uit Doornik:

De waterwassing der Schelde wordt van dag tot dag meer onheilvoorspellend.

De weiden, die zich uitstreken van Qureguon tot St-Ghislain, Pommereül en Condé maken nog slechts een meer uit en verscheidene wegen zijn afgebroken.

Te Thionville, te Presne heeft de noodklok geluid gedurende gansch den nacht van eergisteren en al de inwoners werken om de waterdijken te versterken.

Te Reugis-Wiers zijn verscheidene landbouwers met hun vee moeten vluchten, daar al de huizen onder water staan.

Te Vieux-Condé is de dijk doorgespoeld.

Al de moerassen der omstreken zijn in een groot meer herschapen.

— Een wagen met 300 kilos belgischen tabak geladen, is te Rijsel in beslag genomen.

Buitenlandsch nieuws.

Italië.

Eenigen tijd geleden hebben wij er op gewezen, dat de komst van Victor-Emmanuel te

Napels steeds vergezeld gaat van een ongeluk, of minstens van aanhoudenden regen (bewonderenswaardige climax!) De bruide laatste keeren dat hij Napels bezocht, beleefde men de uitbarsting van den Vesuvius en de jongste overstroming. Vast overtuigd, dat op de tegenwoordigheid van den Koning een vloek ligt, hebben de Napolitanen Victor-Emmanuel dezer dagen een smeekchrift aangeboden, van honderden handteekeningen voorzien, hem in eerbiedige termen verzoekende om Napels te verlaten.

Pruisen.

Uit de Beneden-Rijnprovincie wordt van 25 november aan de *Deutsche Reichszeitung*, geschreven:

« De muizenplaag maakt het dit jaar niet alleen den landbouwer lastig — zelfs de Duitse rijkspost lijdt daaronder. Zoo ontving eene schoolzuster van eene door hare orde bestuurde inrichting in Westfalen, eenige dagen geleden, van eene vroegere leerlinge eenen brief, waarvan het brievenzakje de sporen droeg van geopend te zijn, en in het midden was toegelakt. Door de pastoorij was bij den brief een schrijven gevoegd, waarop te lezen stond, dat zich muizen in den postwagen genesteld hadden, en het tot heden niet gelukt was, dat ongedierte uit te roeien; van daar de verminking van den brief. Muizen in den Duitischen postwagen! — Men ziet, het bestuur in het nieuwe rijk wordt hoe langer zoo veelzijdiger. Druiven doen dienst bij het krijgs, muizen bij het postwezen.»

Engeland.

Londen, 6 december.

Ramp op ramp! Nu dreigt men ons in 't donker te zullen laten. Bijna al de stokers aan de Londensche gasfabrieken, ongeveer 2,500 man, hebben eensklaps den arbeid gestaakt — omdat een hunner, die zijne makkers tot weerspanningheid schijnt aangezet te hebben, door zijne patroons weggejaagd was.

Verbeeld u, Londen, in den donkere!

Gelukkig zal 't zoover niet komen. De werkstokers hebben, als gewoonlijk, zich misrekend, en de macht van hunne saamspanning te groot gedacht. Want stoken is zoo'n heksenwerk niet. En toevallig zijn er op dit oogenblik in Londen duizenden leegloopers — metselaars en sjouwerlieden, wier werk door den invallenden winter is afgebroken, — die met beide handen de gelegenheid zullen aangrijpen om in de gasfabrieken hunnen kost te verdienen.

Voor volledige duisternis behoeven wij dus niet bevreesd te zijn. — Intusschen zou 't kunnen gebeuren, dat voorloopig in enkele buitenwijken de toevoer van gas te kort schoot. Wijslijk hebben daarom de gazmaatschappijen hare verbruikers tot spaarzaamheid aangemaand, en heeft ook de politie hare posten in de bedreigde buurten verduubeld.

Verder, hopen wij, zal de zaak nu wel afloopen. En 't eind zal weer wezen, dat de werkstokers — die op hunne meeting in Trafalgar-square zulk een hoogen loon aansloegen, en zich door geene concessiën van de zijde der patroons hebben laten vermurwen — voor de weelde van hunne staking een duur gedacht zullen moeten betalen.

't Is met die stakingen maar al te dikwijls, dat, wie een kuil voor een ander graaft, er zelf in valt.

Curieux, men leest de circulairs, waarin de gazmaatschappijen een roerend beroep doen op « de sympathie en de medewerking van het publiek. » Wel, — aan medewerking zal het niet ontbreken: 't is ieders belang en ieders gewoonte, zoo zuinig mogelijk met zijne gaz om te gaan. Maar sympathie, — dat is wat veel gevergd! — Inderdaad, — tot sympathie met onze gazmaatschappijen bestaat evenmin reden als tot dankbare genegenheid voor onze spoorwegmaatschappijen.

Wij toch hebben bijna geleerd te wenschen, dat de gazverlichting nooit ware uitgevonden: — zoo slecht is ze tegenwoordig. Er was een tijd, dat de Londensche straten goed verlicht waren. Maar langzamerhand zijn de vlammen onzer lantaarns kleiner en kleiner geworden, — zoodat we thans, waar geene winkels hun licht geven, rondwalen in eene woestijn van duisternis, waarin ons onwillekeurig de vrees bekruipt voor dieven, garotters en plotselingen dood.

In onze huizen is het niet veel beter gesteld. Welzalig zij, die trouw bleven aan kaarsen!

De dagbladen zeggen, dat de werkstaking der werklieden in de gasfabrieken (niet der gazaanstekers, zooals verkeerd gemeld was) geëindigd is.

De nieuwe werklieden leeren snel den stiel. De verlichting is reeds verbeterd.